

กระดานข่าวงานวิจัยใช้ได้จริง :

พืชอาหาร พืชสมุนไพร

กลุ่มวิจัยพฤกษศาสตร์และพันธุศาสตร์พืช
สำนักคุ้มครองพันธุ์พืช กรมวิชาการเกษตร

ประจำเดือนมิถุนายน ๒๕๖๔

ส้มป่อย

- ชื่อวิทยาศาสตร์ : *Acacia concinna* (Willd.) DC.
วงศ์ : LEGUMINOSAE-MIMOSOIDEAE
ชื่อพ้อง : *Acacia hooperiana* Miq., *Acacia philippinarum* Benth.,
Acacia poilanei Gagnep., *Mimosa concinna* Willd.
ชื่ออื่น : ส้มข่อย

ไม้เถาเนื้อแข็งหรือไม้พุ่มรอเลื้อย ลำต้นมีหนามและขนปกคลุม ใบประกอบแบบขนนก 2 ชั้น เรียงสลับ ขนาดยาว 7-20 ซม. ประกอบด้วยใบประกอบชั้นที่ 1 จำนวน 5-10 คู่ มีต่อมที่บริเวณกลางของแกนใบประกอบ ใบประกอบชั้นที่ 2 มีใบย่อย 10-35 คู่ เรียงตรงข้าม ใบย่อยรูปขอบขนาน ขนาดกว้าง 0.8-5 มม. ยาว 3.5-12 มม. ปลายมนกลมไม่สมมาตรถึงแหลมหรือเป็นติ่งแหลม โคนตัดไม่สมมาตร ขอบเรียบ ไม่มีก้านใบย่อย ดอกออกเป็นช่อแบบช่อประกอบกระจุกแน่นที่ซอกใบ กลีบเลี้ยงรูปหลอด ขนาดยาว 2-3.2 มม. ปลายแยก 5 แฉก แต่ละแฉกรูปสามเหลี่ยมถึงรูปไข่ เกสรตัวผู้หรือมีขน กลีบดอกรูปหลอด ขยายยาว 3-4 มม. ปลายแยก 5 แฉก แต่ละแฉกรูปไข่ถึงรูปไข่แกมรูปขอบขนาน ปลายแหลม เกสรตัวผู้จำนวนมาก รังไข่ตำแหน่งเหนือวงกลีบ ผลแบบฝัก รูปขอบขนาน ขนาดกว้าง 1.7-2.7 ซม. ยาว 10-15 ซม. เมล็ดรูปรีหรือรูปวงกลมแบน เส้นผ่านศูนย์กลาง 5-10 มม.

ส้มป่อย มีเขตกระจายพันธุ์ในทวีปเอเชียถึงนิวกีนิ ประเทศไทยพบที่ภาคเหนือ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ภาคกลาง ภาคตะวันออกเฉียงใต้ ภาคตะวันตกเฉียงใต้ และภาคใต้ในป่าดิบแล้ง ป่าเบญจพรรณ และป่าเต็งรัง ที่ความสูงตั้งแต่ใกล้ระดับน้ำทะเลจนถึงประมาณ 1,400 เมตร

การใช้ประโยชน์ ยอดและใบอ่อนมีรสเปรี้ยว สามารถนำมาใส่แกงเพื่อปรุงรสอาหารได้

สรรพคุณทางสมุนไพร บำรุงธาตุ บำรุงโลหิต ช่วยเจริญอาหาร กัดเสมหะ แก้ไอ ลดไข้

ที่มาของข้อมูล :

นางสาวปาริณี อินทะสุข

นักวิชาการเกษตรชำนาญการ